

BESLUIT FLORA- EN FAUNAWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Datum besluit	: 17 juni 2014
Onderwerp	: Flora- en faunawet - zaaknummer 2009-007396 - gemeente Ede en gemeente Arnhem
Activiteit/betreft	: preventie vogelaanvaringen - Militair Luchtvaartterrein Deelen, Deelen
Verlenen/afwijzen	: Verlenen
Aanvrager	: Ministerie van Defensie, Commando Luchtstrijdkrachten, Luchtmachtplein 1, Breda
Zaaknummer	: 2009-007396

Ontheffing Flora- en faunawet (hierna Ffw) artikel 68 aan Ministerie van Defensie, Commando Luchtstrijdkrachten voor bestrijding van vogels ter voorkoming van aanvaringen op militair luchtvaartterrein Deelen.

I GEGEVENS

a Aanvraag

Gegevens

Op 27 maart 2014 ontvingen wij een aanvraag van Ministerie van Defensie, Commando Luchtstrijdkrachten voor een ontheffing Ffw artikel 68 voor het preventief bestrijden van vogels ter voorkoming van aanvaringen op Militair Luchtvaartterrein Deelen.

De aanvraag betreft:

- aangevraagde soort(en): Vogels;
- schade/overlast aan: preventie aanvaringen;
- locatie: Militair Luchtvaartterrein Deelen;
- periode aanvraag: 1 juli 2014 tot 1 juli 2019;
- preventieve maatregelen: inrichtingsmaatregelen terrein ;
- aangevraagde middelen: Geweer, kunstlicht, kraaienvangkooi, klapkooi, Bal-chatri val, zoeken, rapen, en/of schudden van eieren, vervoeren dode vogels.

Voorgaande ontheffingen

De Koninklijke Luchtmacht heeft eerder een ontheffing gekregen voor het voorkomen van vogelaanvaringen op militair luchtvaartterrein Deelen voor de periode 1 juli 2009 tot 1 juli 2014 (zaaknummer 2009-007396).

Uit de rapportage blijkt dat er geen gebruik gemaakt is van de mogelijkheid tot afschot, nestverstoring, vangen en verplaatsen van vogels. Wel zijn er, meerdere malen per jaar, verjaagacties geweest met het geweer en is er gebruik gemaakt van akoestische vogelverjagingsmiddelen.

b Wetgeving en provinciaal beleid

Op grond van de artikelen 9 t/m 12 van de Ffw is het verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te verontrusten, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen. Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Ook is het verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De vogels welke preventief worden geweerd van het vliegveld zullen zijn aangemerkt als beschermde inheemse diersoort.

Vrijstelling op grond van artikel 65 Ffw

In artikel 65 Ffw is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur beschermde inheemse diersoorten worden aangewezen die niet in hun voortbestaan worden bedreigd en in het gehele land of in delen van het land veelvuldig belangrijke schade aanrichten.

Bij de preventie van vogelaanvaringen kan het voorkomen dat de betreffende vogels op de Vrijstellingslijst staan. Voor een overzicht van vogels die op de landelijke of provinciale vrijstelling staan verwijzen we naar bijlage 1. De aanvraag is alleen van toepassing op die vogels die niet onder de vrijstelling vallen of waarvoor de middelen toegestaan onder de vrijstelling niet afdoende zijn.

Faunabeheerplan

Een ontheffing wordt in beginsel verleend aan een faunabeheereenheid (FBE) op basis van een faunabeheerplan. Indien, gelet op de aard of omvang van de te verrichten handelingen, de noodzaak voor een faunabeheerplan of tussenkomst van een FBE ontbreekt dan wel het gebied waar de handelingen worden verricht, niet is gelegen in een gebied waarover de zorg van een FBE zich uitstrekt, kan de ontheffing ook aan anderen dan een FBE worden verleend. Het betreffende Faunabeheerplan bevat geen onderdeel voor het voorkomen van vogelaanvaringen op luchtvaartterreinen.

Provinciaal schadebestrijdingsbeleid

De Nota Flora- en faunabeleid, deel II Faunabeheer en schadebestrijding, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 16 oktober 2002 is per 21 augustus 2012 vervangen door de Kadernota Faunabeleid. In deze Kadernota zijn ten aanzien van het voorkomen van vogelaanvaringen op luchtvaartterreinen geen specifieke bepalingen opgenomen.

Daarop volgend zijn 23 april 2014 'Beleidsregels faunabeheer en schadebestrijding Gelderland' vastgesteld. In Deel 1, hoofdstuk 3, artikel 5 is het volgende bepaald;

1. Indien wordt verzocht om aanwijzing of ontheffing in het belang van de openbare veiligheid of veiligheid van het luchtverkeer gaat de aanvraag vergezeld van een onderbouwing waarom aanwijzing of ontheffing op grond van dit belang noodzakelijk is.
2. Een onderbouwing als bedoeld in lid 1 bestaat in ieder geval uit het overleggen van een verklaring van de voor de openbare veiligheid of veiligheid van het luchtverkeer verantwoordelijke overheid of instantie waaruit blijkt dat deze veiligheid in het geding is of indien het de verkeersveiligheid op wegen betreft getalsmatig en ruimtelijke informatie over aanrijdingen.

c   Procedure

Aangezien er in de Flora- en faunawet niet naar een specifieke afhandelingsprocedure wordt verwezen, zijn de algemene bepalingen betreffende besluiten van hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Wij hebben per mail (d.d. 6 juni 2014) gevraagd om aanvullende gegevens v.w.b. de onderbouwing waarom aanwijzing of ontheffing op grond van dit belang noodzakelijk is. Deze onderbouwing in de vorm van 'Voorschrift Vogelaanvaringspreventie, 1^e herziene uitgave, pub.nr. 063178, 1 juni 2013, Koninklijke Luchtmacht' hebben wij 10 juni 2014 ontvangen. De aanvullende gegevens maken deel uit van de aanvraag.

d   Advies Faunafonds

Op 28 mei 2014 ontvingen wij advies van het Faunafonds over onderhavige aanvraag wat kort samengevat neerkomt op het volgende;

Het Faunafonds is van mening dat het voorkomen van vogelaanvaringen met alle gewenste middelen en op alle gewenste tijdstippen mogelijk moet zijn, ook al is in het verleden alleen gebruik gemaakt van verjaging.

BELANGENAFWEGING

Op grond van artikel 68 van de Ffw kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van het bepaalde in o.a. artikel 9 t/m 12. Dit ter voorkoming en bestrijding van schade veroorzaakt door vogels aan het luchtverkeer indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De toetsingscriteria zijn:

- Is er sprake van **schade**?
- Zijn er **andere bevredigende oplossingen**?
- Is de **gunstige staat van instandhouding** van de te bestrijden soort in gevaar?

1 Schade

Het is algemeen bekend dat vogels potentieel gevaar op kunnen leveren voor het vliegverkeer. Het voorkomen van aanvaringen met vogels zal altijd nodig blijven op en in de omgeving van vliegvelden. Uit voorgaande rapportages is gebleken dat bij militair luchtvaartterrein Deelen de laatste jaren geen gebruik is gemaakt van afschot of het vangen en verplaatsen van vogels. Verjaging was voldoende om aanvaringen te voorkomen. In het 'Voorschrift Vogelaanvaringspreventie, 1^e herziene uitgave, pub.nr. 063178, 1 juni 2013, Koninklijke Luchtmacht' staat omschreven dat er zich altijd situaties kunnen voordoen waarbij verjaging met ondersteunend afschot, of het eventueel wegvangen van vogels noodzakelijk kan zijn om een aanvaring te voorkomen. Ook nestbehandeling kan een mogelijkheid zijn. Om te voorkomen dat deze middelen nodig zijn zullen eerst altijd inrichtingsmaatregelen en/of verjagingsmethoden toegepast worden.

Conclusie

Er is altijd sprake van risico op aanvaringen met vogels op en rondom vliegvelden. Verjaging is in de meeste gevallen een afdoende middel. Andere middelen moeten wel inzetbaar blijven zodat aanvaringen bij militair luchtvaartterrein Deelen geheel voorkomen kunnen worden.

2 Andere bevredigende oplossingen

Er bestaan verschillende methoden om aanvaringen met vogels op en rondom vliegvelden te voorkomen.

Bij voorgaande aanvragen is gebleken dat er strenge eisen gesteld worden aan het beheer van het terrein om vogels te kunnen weren door de beschikbaarheid van voedsel en nestplaatsen te beïnvloeden. Uit rapportages blijkt dat de ingestelde vogelwachten met grote regelmaat vogel-inspectierondes en gedetailleerde vogeltellingen uitvoeren. Hoewel het aantal kritieke situaties in de afgelopen 2 jaar is afgenomen kunnen risico's nooit helemaal weggenomen worden. De aangevraagde middelen kunnen dan een bevredigende oplossing bieden.

Conclusie

Er zijn geen andere bevredigende oplossingen dan het gebruik van de aangevraagde middelen om vogelaanvaringen te voorkomen.

3 Gunstige staat van instandhouding

Gezien het feit dat het gaat om verjaging van een beperkt aantal vogels is niet te verwachten dat de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten in de omgeving van het vliegveld in het geding komt. Afschot of wegvangen wordt alleen in uiterste nood toegepast en zal ook geen afbreuk van de instandhouding van soorten veroorzaken.

Conclusie

Het voorkomen van vogelaanvaringen van een beperkt aantal vogels doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van soorten.

Conclusie toetsingscriteria

Op basis van de toetsingscriteria is er voldoende grond om de gevraagde ontheffing te verlenen.

Aanvaringen met vogels kunnen nooit helemaal voorkomen door enkel alleen inrichtingsmaatregelen rondom vliegvelden. Verjaging of andere middelen zullen daarbij nodig blijven. In heel uitzonderlijke gevallen kan ondersteunend afschot, het wegvangen van vogels, of behandelen van eieren noodzakelijk zijn om de veiligheid van het vliegverkeer te waarborgen.

De luchtmacht heeft in het 'Voorschrift Vogelaanvaringspreventie, 1^e herziene uitgave, pub.nr. 063178, 1 juni 2013, Koninklijke Luchtmacht' deze situaties nauwkeurig omschreven en onderbouwd.

De conclusie is conform het advies van het Faunafonds.

II   BESLUIT

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND hebben besloten op grond van de Flora- en faunawet artikel 68 en gehoord het Faunafonds;

ONTHEFFING te verlenen aan:

Ministerie van Defensie, Commando Luchtstrijdkrachten

Van het gestelde in artikel 9, 10, 11 en 12 van de Flora- en faunawet, voor het verontrusten, opsporen, bemachtigen en doden van de beschermde inheemse vogelsoorten met behulp van de aangevraagde middelen op militair luchtvaartterrein Deelen voor de periode 1 juli 2014 tot 1 juli 2019 ter voorkoming van vogelaanvaringen, in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer, voor zover een dergelijke ontheffing niet reeds voortvloeit uit de vrijstellingsregeling en -verordening.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

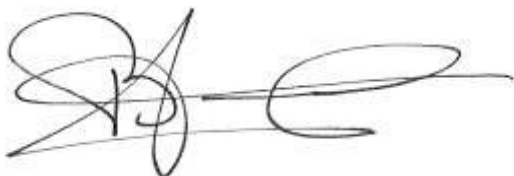
- 1   Van deze ontheffing mag uitsluitend gebruikgemaakt worden door jacht(akte)houders. De jacht(akte)houder moet aangesloten zijn bij voornoemde rechtspersoon, heeft schriftelijke toestemming van ontheffinghouder, en heeft een door laatstgenoemde afgegeven en gewaarmerkt afschrift van de onderhavige ontheffing- en met inachtneming van het volgende.
In de toestemming gedagtekend en ten hoogste een jaar geldig staan tenminste vermeld:
  - de persoonsgegevens van de gebruiker;
  - de periode waarvoor deze toestemming geldt;
  - de te gebruiken middelen;
  - een omschrijving van de schadepercelen inclusief ligging, gegevens betreffende grondgebruik
  - de betreffende diersoort.De geldigheidsduur van de toestemming dient binnen de ontheffingsperiode te vallen. Het uitvoeren van bestrijdingsmaatregelen middels toestemming dient te geschieden met inachtneming van de voorwaarden en beperkingen genoemd in de onderhavige ontheffing- en de toestemming.
- 2   Het toegestane middel mag pas aangewend worden nadat schriftelijk toestemming is verkregen van de grondgebruiker van het perceel waarop de actie zal plaatsvinden. Deze toestemming, gedagtekend en ten hoogste één jaar geldig, is niet vereist als de grondgebruiker zelf bij de uitvoering aanwezig is.
- 3   De bij ontheffing toegestane wijze van bestrijding wordt uitsluitend aangewend ter voorkoming en beperking van belangrijke schade aan het in deze ontheffing genoemde belang.

- 4 De ontheffinghouder dient ervoor zorg te dragen dat jaarlijks, dat wil zeggen voor 16 juli 2015, 2016, 2017, 2018 en 2019, schriftelijk verslag wordt gedaan aan ons college van het gebruik van deze ontheffing. De rapportage dient tenminste te bevatten:

- het aantal, de aard en de locatie van de ingediende klachten;
- ondernomen acties en het effect daarvan (datum en resultaat);
- een opgave van de desondanks ontstane schade.

De ontheffinghouder dient er zorg voor te dragen dat de hiervoor benodigde gegevens door de machtiginggebruikers op de door hem voorgeschreven wijze tijdig en naar voldoening worden aangeleverd.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit hiertegen een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie van Advies voor Bezwaarschriften en Klachten, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Op envelop en brief duidelijk "bezwaarschrift" vermelden.

Degene die een bezwaarschrift heeft ingediend, kan bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid dat verzoek digitaal in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl

Informatie over de bezwarenprocedure en de mogelijkheid van mediation is te vinden op de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl). U kunt die informatie, vervat in de brochure "Niet eens met een besluit van de provincie Gelderland? Bezwaarschrift of mediation", ook opvragen bij het Provincieloket via telefoonnummer (026) 359 99 99.

Bijlage 1 Vogelsoorten op de vrijstellingslijst (Flora- en faunawet artikel 65)

Landelijke vrijstelling:

- Houtduif
- Zwarte Kraai
- Kauw
- Canadese gans

Provinciale vrijstelling Gelderland:

- Brandgans
- Ekster
- Fazant
- Grauwe gans
- Holenduif
- Huismus
- Knobbelswaan
- Kogans
- Meerkooet
- Rietgans
- Ringmus
- Roek
- Smient
- Spreeuw
- Wilde eend

Toegestane middelen en periode van bestrijden verschillen per soort. Zie regelgeving voor een actueel overzicht.